

SVETOVNI PROTIDOPINŠKI KODEKS
MEDNARODNI
STANDARDI ZA

ZAŠČITO ZASEBNOSTI IN OSEBNIH PODATKOV

2021

SVETOVNI PROTIDOPINŠKI KODEKS
MEDNARODNI
STANDARDI ZA
ZAŠČITO
ZASEBNOSTI
IN OSEBNIH
PODATKOV
2021

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

796.011.5:178.8(094)

MEDNARODNI standardi za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov 2021 : svetovni protidopinški kodeks / [uredniški odbor Janko Dvoršak, Nika Brežnik, Nina Makuc ; prevod Amidas]. - Ljubljana : Slovenska antidoping organizacija, 2020

ISBN 978-961-95153-1-0
1. Dvoršak, Janko
COBISS.SI-ID 34788611

Mednarodni standardi za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov

Mednarodni standardi za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov Svetovnega protidopinškega kodeksa so obvezni *mednarodni standardi*, ki so se razvili kot del Svetovnega protidopinškega programa. Oblikovani so bili ob posvetovanju s *podpisnicami*, javnimi organi in drugimi ustreznimi deležniki.

Mednarodni standardi za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov so bili prvič sprejeti leta 2009 in so začeli veljati junija 2009. Nato so bili dvakrat spremenjeni, prva sprememba je začela veljati januarja 2015, druga sprememba pa junija 2018. Spremenjeno različico, ki jo je izvršni odbor WADA odobril 7. novembra 2019 na Svetovni konferenci o dopingu v športu v Katowicach, bo začela veljati 1. januarja 2021.

Izdajatelj:
Svetovna protidopinška agencija
Stock Exchange Tower
800 Place Victoria (Suite 1700)
PO Box 120
Montreal, Quebec
Canada H4Z 1B7

www.wada-ama.org

Tel.: +1 514 904 9232

Faks: +1 514 904 8650

E-naslov: code@wada-ama.org

Slovenski prevod *Mednarodnih standardov zaščito zasebnosti in osebnih podatkov* založila:

Slovenska antidoping organizacija, Ljubljana, Slovenija

Zanj: Janko Dvoršak, direktor

Uredniški odbor: Janko Dvoršak, Nika Brežnik, dr. Nina Makuc

Prevod: AMIDAS d.o.o., Ukmarjeva ulica 2, Ljubljana, Slovenija

Leto izida: 2020

Naklada: 150

Vsebina

PRVI DEL: UVOD, DOLOČBE KODEKSA, DOLOČBE MEDNARODNIH STANDARDOV IN DEFINICIJE	2
1.0 UVOD IN PODROČJE UPORABE.....	3
2.0 DOLOČBE KODEKSA.....	4
3.0 DEFINICIJE IN RAZLAGA.....	4
3.1 DEFINIRANI IZRAZI IZ KODEKSA 2021, KI SE UPORABLJAJO V MEDNARODNIH STANDARDIH ZA ZAŠČITO ZASEBNOSTI IN OSEBNIH PODATKOV.....	4
3.2 DEFINIRANI IZRAZI IZ MEDNARODNIH STANDARDOV ZA TESTIRANJA IN PREISKAVE.....	9
3.3 DEFINIRANI IZRAZI IZ MEDNARODNIH STANDARDOV ZA ZAŠČITO ZASEBNOSTI IN OSEBNIH PODATKOV.....	9
3.4 RAZLAGANJE.....	10
DRUGI DEL: STANDARDI ZA RAVNANJE Z OSEBNIMI PODATKI	12
4.0 OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV V SKLADU Z MEDNARODNIMI STANDARDI IN VELJAVNO ZAKONODAJO.....	13
5.0 OBDELAVA RELEVANTNIH OSEBNIH PODATKOV V SORAZMERNEM OBSEGU.....	15
6.0 OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV V SKLADU Z VELJAVNO PRAVNO PODLAGO.....	17
7.0 ZAGOTAVLJANJE, DA IMAJO UDELEŽENCI IN DRUGE OSEBE NA VOLJO USTREZNE INFORMACIJE.....	19
8.0 RAZKRITJE OSEBNIH PODATKOV DRUGIM PROTIDOPINŠKIM ORGANIZACIJAM IN TRETJIM OSEBAM.....	22
9.0 VZDRŽEVANJE VARNOSTI OSEBNIH PODATKOV.....	24
10.0 HRANJENJE OSEBNIH PODATKOV, KADAR JE TO RELEVANTNO, IN NJIHOVO UNIČENJE.....	27
11.0 PRAVICE UDELEŽENCEV IN DRUGIH OSEB V ZVEZI Z OSEBNIMI PODATKI.....	28
PRILOGA A: ROKI HRANJENJA	30

PRVI DEL

UVOD, DOLOČBE
KODEKSA, DOLOČBE
MEDNARODNIH
STANDARDOV IN
DEFINICIJE

1.0 UVOD IN PODROČJE UPORABE

Namen *Mednarodnih standardov* za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov je zagotoviti, da *protidopinške organizacije* izvajajo primerne, zadostne in učinkovite ukrepe za varstvo osebnih podatkov, ki jih obdelujejo med izvajanjem protidopinških programov, ob zavedanju dejstva, da lahko osebni podatki, ki se zberejo v okviru protidopinških dejavnosti, omejujejo in drugače vplivajo na pravice do zasebnosti *oseb*, ki so vključene v organiziran šport in povezane z njim.

Kodeks zlasti zahteva, da *športniki* posredujejo precejšnjo količino osebnih podatkov *protidopinškim organizacijam*. Zato je bistveno, da *protidopinške organizacije* primerno varujejo osebne podatke, ki jih obdelujejo, ter tako upoštevajo pravne standarde in zagotovijo stalno zaupanje ljudi, vključenih v organiziran šport.

Kodeks priznava in potrjuje pomen zagotavljanja popolnega spoštovanja pravic do zasebnosti *oseb*, vključenih v protidopinške programe, ki temeljijo na *Kodeksu*. V podporo tej zavezanosti ti *mednarodni standardi* določajo minimalen skupen nabor pravil, ki jih morajo upoštevati *protidopinške organizacije*, kadar obdelujejo osebne podatke v skladu s *Kodeksom*. V nekaterih primerih lahko veljavni zakoni določajo, da morajo *protidopinške organizacije* uporabljati pravila ali standarde, ki presegajo pravila ali standarde, opisane v teh *mednarodnih standardih*.

Ta dokument je pregledala, obravnavala in pripravila posebna strokovna skupina *WADA*, pri čemer je posebej upoštevala smernice Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) iz leta 1980 o varstvu zasebnosti in čezmejnih tokovih osebnih podatkov, Konvencijo Sveta Evrope o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo osebnih podatkov (ETS 108), okvir držav APEC za varstvo zasebnosti (APEC Privacy Framework), Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, Uredbo (EU) 2016/679 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov (Splošna uredba o varstvu podatkov) ter druga mednarodna in regionalna pravila, standarde in sodno prakso na področju varstva zasebnosti podatkov, kot je sodba Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 18. januarja 2018 (FNASS in drugi *proti* Franciji).

Izrazi, uporabljeni v teh *mednarodnih standardih*, ki so definirani v *Kodeksu*, so v poševnem tisku. Izrazi, ki so definirani v teh ali drugih *mednarodnih standardih*, so podčrtani.

2.0 DOLOČBE KODEKSA

Naslednji členi *Kodeksa*, ki so navedeni v samem *Kodeksu*, se nanašajo neposredno na *Mednarodne standarde* za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov:

- Člen 14 *Kodeksa* Zaupnost in poročanje

3.0 DEFINICIJE IN RAZLAGA

3.1 Definirani izrazi iz *Kodeksa*, ki se uporabljajo v *Mednarodnih standardih* za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov

ADAMS: Protidopinški administrativni sistem in sistem upravljanja je spletni program za vodenje zbirke podatkov, ki se uporablja za vnašanje, shranjevanje, izmenjavo in poročanje in je oblikovan tako, da pomaga deležnikom in WADA pri njihovem protidopinškem delovanju skladno z zakonodajo s področja varstva podatkov.

Protidopinške dejavnosti: Protidopinško *izobraževanje* in obveščanje, načrtovanje razporeditve testiranj, vodenje *skupine za testiranje*, upravljanje *športnikovih bioloških potnih listov*, izvajanje *testiranja*, urejanje analize *vzorcev*, zbiranje podatkov in izvajanje preiskav, obdelava prošenj za *TI*, *upravljanje z rezultati*, obravnave, nadzor in zagotavljanje skladnosti s kakršnimi koli naloženimi *posledicami* ter vse druge dejavnosti v zvezi z bojem proti doppingu, ki jih mora izvesti *protidopinška organizacija* ali se morajo izvesti v njenem imenu, kot je določeno v *Kodeksu* in/ali *mednarodnih standardih*.

Protidopinška organizacija: WADA ali *podpisnica*, ki je odgovorna za sprejetje pravil o sproženju, izvajanju ali uveljavljanju katerega koli dela postopka *kontrole doppinga*. To na primer vključuje tudi Mednarodni

olimpijski komite, Mednarodni paralimpijski komite, druge *organizatorje velikih prireditev*, ki izvajajo *testiranje* na svojih *prireditvah*, mednarodne zveze in *nacionalne protidopinške organizacije*.

Športnik: Vsaka oseba, ki tekmuje v športu na mednarodni ravni (kot jo opredeli posamezna mednarodna zveza) ali nacionalni ravni (kot jo opredeli posamezna *nacionalna protidopinška organizacija*). *Protidopinška organizacija* lahko po lastni presoji uveljavi protidopinška pravila tudi zoper *športnika*, ki ni *športnik mednarodnega ali nacionalnega razreda*, in tako tudi nanj razširi definicijo »športnika«. V zvezi s *športniki*, ki niso *športniki mednarodnega ali nacionalnega razreda*, lahko *protidopinška organizacija*: izvaja omejeno *testiranje* ali *testiranja* sploh ne izvaja; analizira vzorce na manj kot celoten nabor *prepovedanih snovi*; zahteva omejene podatke o lokaciji ali jih sploh ne zahteva; ne zahteva vnaprej najavljenih *TI*. Če kateri koli *športnik*, nad katerim se je *protidopinška organizacija* odločila izvajati svojo pristojnost za *testiranje* in ki tekmuje na ravni, nižji od mednarodne ali nacionalne, krši protidopinška pravila po členu 2.1, 2.3 ali 2.5, je treba uveljaviti *posledice*, določene v *Kodeksu*. Za namene členov 2.8 in 2.9 ter za namene obveščanja in *izobraževanja* na področju boja proti dopingu je *športnik* vsaka oseba, ki sodeluje v športu pod okriljem katere koli *podpisnice*, vlade ali druge športne organizacije, ki sprejema *Kodeks*.

[Komentar k izrazu »športnik«: Posamezniki, ki sodelujejo v športu, lahko spadajo v eno od petih kategorij: 1) športnik mednarodnega razreda, 2) športnik nacionalnega razreda, 3) posamezniki, ki niso športniki mednarodnega ali nacionalnega razreda, vendar se je mednarodna zveza ali nacionalna protidopinška organizacija odločila, da bo nad njimi izvajala pristojnost, 4) rekreativni športnik in 5) posamezniki, nad

katerimi nobena mednarodna zveza ali nacionalna protidopinška organizacija ni izvajala ali se ni odločila izvajati pristojnosti. Protidopinška pravila Kodeksa veljajo za vse športnike mednarodnega ali nacionalnega razreda, pri čemer se natančne opredelitve športa na mednarodni in nacionalni ravni določijo v protidopinških pravilih mednarodnih zvez oziroma nacionalnih protidopinških organizacij.]

Spremljevalno osebje: Vsak trener, vaditelj, menedžer, agent, član ekipe, funkcionar, medicinsko in reševalno osebje, starš ali katera koli druga oseba, ki dela s športnikom, ki se udeležuje ali se pripravlja na športno tekmovanje, oziroma ga zdravi ali mu pomaga.

Kodeks: Svetovni protidopinški kodeks.

Tekmovanje: Posamezna dirka, tekma, igra ali posamezno športno tekmovanje. Na primer košarkarska tekma, finale olimpijskega teka na 100 metrov v atletiki. Pri dirkah, ki potekajo v več etapah, in drugih športnih tekmovanjih, na katerih se nagrade podeljujejo na dnevni ravni ali v vmesnem obdobju, se razlika med tekmovanjem in prireditvijo določi s pravilnikom ustrezne mednarodne zveze.

Posledice kršitev protidopinških pravil (»posledice«): Kršitev protidopinških pravil, ki jo zagreši športnik ali druga oseba, se lahko konča na enega ali več od naslednjih načinov: (a) diskvalifikacija pomeni, da se športnikovi rezultati na določenem tekmovanju ali prireditvi razveljavijo, temu pa sledijo posledice, ki vključujejo odvzem vseh morebitnih medalj, točk in nagrad; (b) izločitev pomeni, da je športniku ali drugi osebi zaradi kršitve protidopinških pravil za določeno obdobje prepovedano sodelovati na katerem koli tekmovanju ali v drugi dejavnosti ali financiranju, kot to predpisuje člen 10.14; (c) začasna izključitev pomeni, da je športniku ali drugi osebi začasno prepovedano nastopati na tekmovanjih in v dejavnostih, dokler ne pride do dokončne odločitve po obravnavi, ki se izvede v skladu s členom 8; (d) finančne posledice pomenijo izrečeno finančno sankcijo zaradi kršitve protidopinških pravil ali zaradi povrnitve stroškov, povezanih s kršitvijo protidopinških pravil; (e) javno razkritje pomeni razširjanje ali razpošiljanje informacij splošni javnosti ali osebam, razen tistim, ki so upravičene do zgodnjega obvestila v skladu s členom 14. Ekipe v ekipnih športih so prav tako lahko podvržene posledicam, kot to določa člen 11.

Pooblaščen tretja oseba: Vsaka oseba, na katero protidopinška organizacija prenese katero koli področje

kontrola dopinga ali programov protidopinškega izobraževanja, kar med drugim vključuje tretje osebe ali druge *protidopinške organizacije*, ki za *protidopinško organizacijo* izvajajo odvzem vzorcev ali druge storitve *kontrola dopinga* ali programe protidopinškega izobraževanja, ali posameznike, ki delujejo kot neodvisni izvajalci, ki za *protidopinško organizacijo* izvajajo storitve *kontrola dopinga* (npr. uradniki za *kontrola dopinga* ali nadzorniki, ki niso zaposleni). Ta definicija ne vključuje CAS.

Kontrola dopinga: Vsi koraki ali postopki, ki vključujejo načrtovanje razporeditve testiranja do končnega stanja ob pritožbi in izvršitve *posledic*, vključno z vsemi vmesnimi koraki in postopki, kar med drugim vključuje testiranje, preiskave, podatke o lokaciji, *TI*, odvzem *vzorca* in ravnanje z njim, laboratorijsko analizo, *upravljanje z rezultati*, obravnave in pritožbe ter preiskave ali postopke v zvezi s kršitvami člena 10.14 (Status med obdobjem *izločitve* ali *začasne izključitve*).

Izobraževanje: Proces učenja za vcepljanje vrednot in razvoj vedenja, ki spodbuja in ščiti športni duh, ter preprečevanje namerno in nenamerno uporabo dopinga.

Mednarodni standardi: Standardi, ki jih je v podporo *Kodeksu* sprejela WADA. Skladnost z *mednarodnimi standardi* (v nasprotju z drugimi alternativnimi standardi, prakso ali postopki) zadostuje za ugotovitev, da so se postopki, ki jih vključujejo *mednarodni standardi*, primerno izvajali. *Mednarodni standardi* vključujejo vse *strokovne dokumente*, ki so izdani na podlagi *mednarodnih standardov*.

Udeleženec: Vsak športnik ali član spremljevalnega osebja.

Oseba: Fizična oseba, organizacija ali drug subjekt.

Prepovedan postopek: Kateri koli postopek, ki je kot tak opisan na *Listi prepovedanih snovi in postopkov*.

Prepovedana snov: Katera koli snov ali razred snovi, ki je kot tak opisan na *Listi prepovedanih snovi in postopkov*.

Javno razkritje: Glej zgoraj: *Posledice kršitev protidopingških pravil.*

Upravljanje z rezultati: Postopek, ki zajema časovni okvir med obvestilom v skladu s členom 5 *Mednarodnih standardov* za *upravljanje z rezultati* ali v nekaterih primerih (npr. *netipična ugotovitev*, *športnikov biološki potni list*, neposredovana prijava lokacije) koraki pred obvestilom, ki so izrecno določeni v členu 5 *Mednarodnih standardov* za *upravljanje z rezultati*, in obtožbo do končne rešitve zadeve, vključno s koncem postopka obravnave na prvi ali pritožbeni stopnji (če je bila pritožba vložena).

Vzorec: Vsak biološki material, odvzet za namene *kontrole dopinga*.

[*Komentar k izrazu »vzorec«: Včasih so se pojavljale trditve, da odvzem krvnih vzorcev pomeni kršitev načel nekaterih verskih in kulturnih skupin. Ugotovljeno je bilo, da za take trditve ni nobene osnove.*]

Podpisnice: Subjekti, ki sprejmejo *Kodeks* in se strinjajo, da ga bodo izvajali, kot to predpisuje člen 23.

Ciljno testiranje: Izbor določenih *športnikov* na podlagi kriterijev, ki jih določajo *Mednarodni standardi za testiranja* in preiskave.

Testiranje: Del postopka *kontrole dopinga*, ki vsebuje tudi načrtovanje porazdelitve testiranja, odvzem vzorcev, ravnanje z vzorci in prevoz vzorcev do laboratorija.

Terapevtska izjema (TI): *Terapevtska izjema športniku* z bolezenskim stanjem omogoča *uporabo prepovedane snovi* ali *prepovedanega postopka*, vendar le, če so izpolnjeni pogoji iz člena 4.4 in *Mednarodnih standardov za terapevtske izjeme*.

WADA: Svetovna protidopingška agencija.

3.2 Definirani izrazi iz *Mednarodnih standardov za testiranja in preiskave*:

Koordinator kontrole dopinga: *Protidopinška organizacija ali pooblaščen tretja oseba, ki v imenu protidopinške organizacije usklajuje vse vidike kontrole dopinga. Protidopinška organizacija na koncu, v skladu s Kodeksom, vedno ostaja odgovorna za skladnost z zahtevami Mednarodnih standardov za testiranja in preiskave, terapevtskih izjem, zaščite zasebnosti in osebnih podatkov ter upravljanja z rezultati.*

Uradnik za kontrolo dopinga (UKD): *Uradnik, ki ga je organ, pristojen za odvzem vzorcev, usposobil in pooblastil za izvajanje pristojnosti, podeljenih UKD v Mednarodnih standardih za testiranja in preiskave.*

Testiranje brez predhodnega obvestila: *Odvzem vzorca, ki poteka brez predhodnega obvestila športniku in pri katerem je športnik neprenehoma nadzorovan od trenutka prejema obvestila o kontroli dopinga do zaključka oddaje vzorca.*

3.3 Definirani izrazi iz *Mednarodnih standardov za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov*:

Osební podatki: *Informacije, ki vključujejo, vendar niso omejene na občutljive osebne podatke, ki se nanašajo na določenega ali določljivega udeleženca ali na druge osebe, katerih podatki se obdelujejo izključno v okviru protidopinških dejavnosti, ki jih izvaja protidopinška organizacija.*

[Komentar k osebnim podatkom: Razume se, da osebni podatki vključujejo, vendar niso omejeni na informacije, ki se nanašajo na športnikovo ime, datum rojstva, kontaktne podatke in članstvo v športnih organizacijah, informacije o lokaciji, morebitne priznane terapevtske izjeme, rezultate protidopinških testov ter upravljanje z rezultati (vključno z disciplinskimi obravnavami, pritožbami in sankcijami). Osebni podatki

vključujejo tudi osebne podatke in kontaktne informacije v zvezi z drugimi osebami, kot so zdravstveni delavci in druge osebe, ki v okviru protidopinških dejavnosti delajo s športnikom, ga zdravstveno oskrbujejo ali mu pomagajo. Take informacije ostanejo osebni podatki in jih ti mednarodni standardi urejajo ves čas trajanja njihove obdelave, ne glede na to, ali je zadevni posameznik še vedno vključen v organiziran šport ali ne.]

Obdelava (ter istoizvorni besedi **obdelovati** in **obdelan**): Zbiranje, hranjenje, shranjevanje, razkrivanje, prenašanje, posredovanje, spreminjanje in dopolnjevanje, brisanje, dostop do osebnih podatkov ali njihova druga uporaba.

Varnostna kršitev: Kršitev varnosti, katere posledica je izguba, kraja, poškodba ali nepooblaščen in/ali nezakonita obdelava osebnih podatkov, vključno z dostopom do njih, bodisi v elektronski, natisnjeni ali drugi obliki, ali poseganje v informacijski sistem, s katerim se ogroža zasebnost, varnost, zaupnost, razpoložljivost ali celovitost osebnih podatkov.

Občutljivi osebni podatki: Osebni podatki, ki se nanašajo na *udeležencevo* rasno ali etnično poreklo, storitev kaznivih dejanj ali prekrškov, zdravje (vključno z informacijami, pridobljenimi z analizo *športnikovih vzorcev*) ter biometrične in genetske podatke.

Tretja oseba: Katera koli oseba, ki ni oseba, na katero se nanašajo zadevni osebni podatki, *protidopinška organizacija* in neodvisni izvajalec.

Neodvisni izvajalec: Katera koli oseba, ki obdeluje osebne podatke v imenu, po pooblastilu ali po naročilu *protidopinške organizacije* v okviru *protidopinških dejavnosti protidopinške organizacije*, kar med drugim vključuje *pooblaščen tretjo osebo* in morebitne podizvajalce.

3.4 Razlaganje:

3.4.1 Uradno besedilo *Mednarodnih standardov* za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov se objavi v angleškem in francoskem jeziku. V primeru razlik med angleškim in francoskim besedilom prevlada angleško besedilo.

3.4.2 Tako kot *Kodeks* so bili tudi *Mednarodni standardi* za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov sestavljeni ob upoštevanju načel spoštovanja sorazmernosti, človekovih pravic in drugih ustreznih pravnih načel. V tej luči jih je treba tudi razlagati in uporabljati.

3.4.3 Komentarji, ki razlagajo različna določila *Mednarodnih standardov* za zaščito zasebnosti in

osebnih podatkov, se uporabljajo kot pomoč pri njihovi razlagi.

- 3.4.4 Če ni drugače določeno, se sklicevanje na člene v tem dokumentu nanaša na razdelke in člene teh *Mednarodnih standardov* za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov.
- 3.4.5 Priloge k *Mednarodnim standardom* za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov imajo enako obvezno naravo kot preostali del *Mednarodnih standardov* za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov.

DRUGI DEL
STANDARDI
ZA RAVNANJE Z
OSEBNIMI PODATKI

4.0 OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV V SKLADU Z MEDNARODNIMI STANDARDI IN VELJAVNO ZAKONODAJO

- 4.1 Ti *mednarodni standardi* določajo minimalen nabor zahtev za obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvajajo *protidopinške organizacije* in njihovi neodvisni izvajalci v okviru svojih *protidopinških dejavnosti*. Te *mednarodne standarde* morajo upoštevati vse *protidopinške organizacije*, tudi kadar njegove zahteve presegajo zahteve, ki izhajajo iz veljavnih predpisov *protidopinške organizacije* o varstvu podatkov in/ali zasebnosti, saj je nujno treba varovati zasebnost *udeležencev* in drugih *oseb*, ki sodelujejo v preprečevanju dopinga v športu in so povezani z njim.

[Komentar k členu 4.1: Protidopinške organizacije morajo skupaj z morebitnimi neodvisnimi izvajalci upoštevati najmanj zahteve, določene v teh mednarodnih standardih (kot je primerno), če s tem ne kršijo drugih veljavnih zakonov. Če bi protidopinška organizacija zaradi upoštevanja zahtev teh mednarodnih standardov lahko

kršila druge veljavne zakone, prevladajo zadevni veljavni zakoni. Zaradi tega ne bo ugotovljena neskladnost s Svetovnim protidopinškim kodeksom, vendar pa naj protidopinške organizacije take situacije čim prej sporočijo WADA in drugim zadevnim protidopinškim organizacijam.]

- 4.2 *Protidopinške organizacije* so lahko podvržene zakonom o varstvu podatkov in zasebnosti, ki določajo zahteve, ki presegajo zahteve teh *mednarodnih standardov*. V takih primerih morajo *protidopinške organizacije* zagotoviti, da osebne podatke obdelujejo v skladu z vsemi takimi zakoni o varstvu podatkov in zasebnosti.

[Komentar k členu 4.2: Protidopinške organizacije v nekaterih državah so lahko podvržene zakonom, s katerimi se ureja njihova obdelava osebnih podatkov, ki se poleg udeležencev nanašajo tudi na fizične osebe, kot so njihovi lastni zaposleni ali zaposleni

drugih protidopinških organizacij, ali s katerimi se določajo dodatne omejitve, ki presegajo te mednarodne standarde. V vseh takih primerih se od protidopinških organizacij pričakuje, da bodo upoštevale veljavne zakone o zasebnosti in varstvu podatkov.]

4.3 Protidopinške organizacije morajo biti sposobne dokazati, da se njihova obdelava osebnih podatkov izvaja v skladu s temi *mednarodnimi standardi*, zlasti s sprejetjem ustreznih notranjih politik in postopkov, ki odražajo njihovo upoštevanje teh *mednarodnih standardov*.

[Komentar k členu 4.3: Protidopinške organizacije lahko učinkovito upoštevajo zahteve teh mednarodnih standardov le tako, da imajo vzpostavljene dokumentirane notranje politike, postopke in standarde upravljanja v zvezi z osebnimi podatki.]

4.4 Protidopinške organizacije morajo voditi evidenco obdelave osebnih podatkov, za katere so odgovorne, ta evidenca pa mora vsebovati opis splošnih namenov obdelave, opis vrst osebnih podatkov, kategorije potencialnih prejemnikov osebnih podatkov, uporabljene varnostne ukrepe, kadar se osebni podatki razkrijejo drugim *protidopinških organizacijam*, *tretjim osebam* ali *neodvisnim izvajalcem*, obdobje, za katero se bodo osebni podatki hranili, ali merila, ki se uporabljajo za določanje tega obdobja, ter splošni opis tehničnih in organizacijskih varnostnih ukrepov, ki se uporabljajo za osebne podatke.

[Komentar k členu 4.4: Protidopinške organizacije morajo voditi evidenco dejavnosti obdelave, da lažje zagotovijo učinkovit nadzor nad temi dejavnostmi in olajšajo izpolnjevanje teh mednarodnih standardov. V zvezi z zbirko podatkov ADAMS, ki jo upravlja WADA, je WADA izključno odgovorna za vodenje evidence, ki odraža vrste obdelave osebnih podatkov, ki se izvajajo v okviru zbirke podatkov.]

4.5 Protidopinške organizacije imenujejo osebo, ki je odgovorna za izpolnjevanje teh *mednarodnih standardov* ter vseh lokalno veljavnih zakonov o varstvu podatkov in zasebnosti. Poleg tega v skladu s členom 7 sprejmejo razumne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so osebno ime in kontaktne informacije *osebe*, ki je bila tako imenovana, takoj na voljo *udeležencem*, če bi ti to zahtevali.

5.0 OBDELAVA RELEVANTNIH OSEBNIH PODATKOV V SORAZMERNEM OBSEGU

- 5.1 *Protidopinške organizacije obdelujejo osebne podatke le, kadar je to relevantno in sorazmerno za izvajanje protidopinških dejavnosti v skladu s Kodeksom in mednarodnimi standardi, če taka obdelava ni v nasprotju z veljavnimi zakoni o zasebnosti in varstvu podatkov, ali kadar to sicer zahteva veljavni zakon, predpis ali obvezni pravni postopek.*
- 5.2 *Protidopinška organizacija ne sme obdelovati osebnih podatkov, ki niso relevantni ali potrebni v okviru njihovih protidopinških dejavnosti, navedenih v členu 5.1.*

[Komentar k členu 5.2: Protidopinške organizacije preučijo različne kontekste, v katerih obdelujejo osebne podatke, da bi se tako prepričale, da je obdelava osebnih podatkov v katerem koli danem primeru potrebna za izpolnjevanje enega izmed namenov iz člena 5.1. Kadar se protidopinške organizacije ne morejo prepričati, da je obdelava osebnih podatkov potrebna, se ji odpovejo.]

- 5.3 Če Kodeks ali mednarodni standardi ne dovoljujejo ali zahtevajo drugače ali tega izrecno ne zahteva zakonodaja, velja naslednje:
- a) Protidopinške organizacije, ki obdelujejo osebne podatke (kar lahko vključuje obdelavo občutljivih osebnih podatkov o športnikih ter obdelavo neobčutljivih osebnih podatkov o udeležencih in morebiti o drugih osebah), da bi ugotovile, ali je športnikova uporaba prepovedane snovi ali prepovedanega postopka v skladu z določbami TI, obdelujejo samo osebne podatke, ki so sorazmerni in relevantni za tako ugotavljanje v skladu s Kodeksom in/ali Mednarodnimi standardi za terapevtske izjeme.*
 - b) Protidopinške organizacije, ki obdelujejo osebne podatke o udeležencih in drugih osebah zaradi testiranja, obdelujejo samo osebne podatke (vključno z informacijami o športnikovi lokaciji in terapevtskimi izjemami), ki so sorazmerni in relevantni za testiranje*

(npr. načrtovanje razporeditve testiranj, odvzem in obdelavo vzorcev, prevoz vzorcev v laboratorij ali druge s tem povezane postopke) v skladu s *Kodeksom* in/ali *Mednarodnimi standardi za testiranja* in preiskave.

- c) *Protidopinške organizacije*, ki obdelujejo osebne podatke o *udeležencih* in drugih *osebah* z namenom preiskave in *upravljanja z rezultati* (vključno z zadevnimi disciplinskimi obravnavami, pritožbami in razzsodbami), obdelujejo samo osebne podatke (kar med drugim vključuje informacije o *športnikovi* lokaciji, *terapevtske izjeme*, rezultate testov in neanalitični podatki ali informacije), ki so sorazmerni in relevantni za preiskovanje in ugotavljanje ene ali več kršitev protidopinških pravil v skladu s *Kodeksom* in/ali *Mednarodnimi standardi za upravljanje z rezultati* in *Mednarodnimi standardi za testiranja* in preiskave.
- d) *Protidopinške organizacije* lahko obdelujejo osebne podatke, ki se nanašajo na *udeležence* in druge *osebe* za druge natančno opredeljene namene, če so ti nameni povezani izključno z bojem proti doppingu in so relevantni zanj, kar se ugotovi na podlagi ustrezno dokumentirane ocene, ki jo izvede *protidopinška organizacija*.

[Komentar k členu 5.3 (d): V nekaterih okoliščinah je lahko ustrezno ali potrebno, da protidopinška organizacija obdeluje osebne podatke za dodatne namene poleg tistih, ki so opredeljeni kot protidopinške aktivnosti oziroma jih izrecno zahteva zakonodaja, da bi lahko učinkovito sodelovala v boju proti doppingu. Taka obdelava

mora biti povezana izključno z bojem proti doppingu in se lahko izvaja le, če je protidopinška organizacija dokumentirala potrebo po izvajanju take obdelave. Za vsakršno obdelavo osebnih podatkov za te namene še naprej veljajo splošne omejitve, določene v členih 5.1 in 5.2.]

- 5.4 Osebni podatki, ki jih obdelujejo protidopinške organizacije, se obdelujejo pošteno ter morajo biti točni, popolni in se redno posodabljeni. *Protidopinške organizacije* čim prej popravijo ali spremenijo katere koli osebne podatke, za katere vedo, da so nepravilni ali netočni, pri čemer upoštevajo odgovornosti *udeležencev*, da *protidopinškim*

organizacijam predložijo natančne in ažurne podatke o sebi, tudi v okviru posredovanja podatkov o lokaciji.

[Komentar k členu 5.4: Kadar so udeleženci odgovorni za to, da lastne osebne podatke predložijo neposredno protidopinški organizaciji ter zagotovijo, da so točni, popolni in ažurni, bi morali biti seznanjeni s to obveznostjo ter, kadar je izvedljivo, imeti na voljo primerna sredstva, da jo izpolnijo. To lahko denimo vključuje to, da se posameznikom omogoči dostop do njihovih osebnih podatkov prek interneta s spletnimi orodji in viri.]

6.0 OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV V SKLADU Z VELJAVNO PRAVNO PODLAGO

6.1 Protidopinške organizacije obdelujejo osebne podatke le v skladu z veljavno pravno podlago, ki lahko vključuje:

- a) izpolnjevanje pravnih obveznosti, izvajanje naloge v javnem interesu, kadar je to potrebno zaradi bistvenega javnega interesa, javnega zdravja ali izpolnjevanja pogodbe, ali zaščito ključnih interesov udeleženca in drugih oseb; ali
- b) kadar je to dovoljeno, s soglasjem udeleženca ali druge osebe, ki je informirano, prostovoljno, izrecno in nedvoumno, ob upoštevanju izjem iz členov 6.2.b, 6.3 in 6.4 teh *mednarodnih standardov*.

[Komentar k členu 6.1: Za pridobitev soglasja športnika in/ali spremljevalnega osebja športnika ali vzpostavitev druge veljavne pravne podlage je (so) primarno odgovorna(-e) protidopinška(-e) organizacija(-e), ki je (so) takrat imela(-e) primarni odnos z zadevnim udeležencem.]

6.2 Kadar protidopinške organizacije obdelujejo osebne podatke na podlagi soglasja (vključno z deljenjem osebni podatkov z WADA), morajo, da bi pridobile informirano, izrecno in nedvoumno soglasje, zagotoviti, da so udeležencu ali osebi, na katerega(-o) se zadevni osebni podatki nanašajo, na voljo ustrezne informacije, kot je podrobneje opisano v členu 7.

- a) *Protidopinška organizacija* seznanila udeležence z negativnimi posledicami, ki bi lahko nastale, če zavrnejo sodelovanje v kontroli dopinga, vključno s testiranjem, in če ne dajo soglasja za obdelavo osebnih podatkov, kot se zahteva za ta namen.

[Komentar k členu 6.2 (a): Da bi se izognili dvomom, je treba udeležence seznaniti, da bi lahko njihova zavrnitev sodelovanja v kontroli dopinga, kadar se tako sodelovanje od njih zahteva, pomenila prenehanje njihovega nadaljnjega sodelovanja v organiziranem športu, za športnike pa bi lahko to med drugim pomenilo kršitev

Kodeksa in razveljavitev tekmovalnih rezultatov. Udeleženec, ki meni, da protidopinška organizacija ne upošteva teh mednarodnih standardov, lahko o tem v skladu s členom 11.5 obvesti WADA, ki brez poseganja v katere koli druge pravice, ki jih ima lahko udeleženec po veljavni zakonodaji, obravnava razloge za pritožbo.]

- b) Kadar protidopinške organizacije obdelujejo osebne podatke na podlagi soglasja (vključno z deljenjem osebnih podatkov z WADA), protidopinška organizacija seznanila udeležence s tem, da je ne glede na njihovo morebitno zavrnitev soglasja ali poznejši umik soglasja morda še vedno potrebno, da, razen če tega sicer ne prepoveduje veljavna zakonodaja, obdeluje njihove osebne podatke, kadar je to potrebno, da bi lahko:
- začela ali nadaljevala analize ali preiskave domnevnih kršitev protidopinških pravil, ki so povezane z udeležencem;
 - izvajala postopke glede domnevnih kršitev protidopinških pravil, ki so povezane z udeležencem, ali sodelovala v takih postopkih; ali
 - vložila, uveljavila ali izpodbijala pravne zahteve, ki se nanašajo na protidopinško organizacijo in/ali udeleženca.

[Komentar k členu 6.2 (b): V nekaterih omejenih primerih mora biti zagotovljeno, da lahko protidopinške organizacije obdelujejo osebne podatke brez soglasja udeleženca. Te izjeme so potrebne, da bi se izognili situacijam, v

katerih udeleženci nočejo dati soglasja ali umaknejo soglasje, da bi se izognili protidopinškim prizadevanjem in postopkom ter odkritju morebitne kršitve protidopinških pravil.]

- 6.3 Kadar *protidopinške organizacije* obdelujejo občutljive osebne podatke na podlagi soglasja (vključno z deljenjem občutljivih osebnih podatkov z WADA), morajo pridobiti izrecno soglasje *udeleženca* ali *osebe*, na katerega(-o) se zadevni osebni podatki nanašajo. Občutljivi osebni podatki se obdelujejo v skladu s posebnimi zaščitnimi ukrepi ali postopki, vzpostavljenimi na podlagi veljavnih zakonov o zasebnosti in varstvu podatkov.

[Komentar k členu 6.3: *Ti mednarodni standardi določajo dodatne omejitve, kadar protidopinške organizacije obdelujejo občutljive osebne podatke, zaradi občutljivejše narave obdelave takih podatkov. Izrecno soglasje zlasti zahteva pozitivno, izrecno ukrepanje osebe, na katero se osebni podatki nanašajo, s katerim se strinja z zadevno*

obdelavo. Čeprav mednarodni standardi opredeljujejo občutljive osebne podatke tako, da izrecno vključujejo različne kategorije informacij, iz tega ni mogoče sklepati, da bi morale take informacije obdelovati protidopinške organizacije, kot določa člen 5.1.]

- 6.4 Kadar *udeleženec* zaradi starosti, duševne sposobnosti ali drugih upravičenih zakonsko priznanih razlogov ni sposoben priskrbeti zavestnega soglasja, lahko soglasje za namene teh *mednarodnih standardov* v imenu zadevnega *udeleženca* priskrbi njegov zakoniti zastopnik, skrbnik ali drug pristojni zastopnik, ki lahko uveljavlja tudi *udeleženceve* pravice iz člena 11 spodaj. *Protidopinške organizacije* zagotovijo, da je pridobivanje soglasij v takih okoliščinah skladno z veljavno zakonodajo.

7.0 ZAGOTAVLJANJE, DA IMAJO UDELEŽENCI IN DRUGE OSEBE NA VOLJO USTREZNE INFORMACIJE

- 7.1 *Protidopinška organizacija* obvesti *udeležence* ali *osebe*, na katere se nanašajo osebni podatki, o obdelavi njihovih osebnih podatkov. Take informacije morajo vključevati naslednje:

- a) identiteto *protidopinške organizacije*, ki zbira osebne podatke, in kontaktne podatke *osebe*, imenovane skladno s členom 4.5;
- b) vrste osebnih podatkov, ki se lahko obdelujejo;
- c) namene, za katere se lahko uporabljajo osebni podatki;
- d) kategorije potencialnih prejemnikov osebnih podatkov, vključno s *protidopinškimi organizacijami* (kot je *WADA*), tretjimi osebami in neodvisnimi izvajalci, ki so lahko v drugih državah, v katerih lahko *udeleženelec* tekmuje, trenira ali potuje;
- e) možnosti in okoliščine, v okviru katerih se lahko osebni podatki, kadar to dovoljuje veljavna zakonodaja, *javno razkrijejo* (npr. objava rezultatov testov in odločitev razsodišča);
- f) pravice *udeležencev* v zvezi z osebnimi podatki skladno s temi *mednarodnimi standardi* in načine uveljavljanja teh pravic;
- g) postopek vlaganja pritožb v skladu s členom 11.5 in možnost predložitve pritožb (če obstaja) pristojnim organom za varstvo podatkov;
- h) obdobje, za katero se osebni podatki hranijo, ali merila, ki se uporabljajo za določanje tega obdobja; ter
- i) katere koli druge informacije, potrebne za zagotovitev, da je obdelava osebnih podatkov poštena, kot so informacije o regulativnih organih ali ustanovah, ki nadzorujejo obdelavo osebnih podatkov, ki jo izvaja *protidopinška organizacija*.

7.2 *Protidopinške organizacije* sporočijo zgornje informacije *udeležencem* ali drugim *osebam*, preden začnejo zbirati ali takrat, ko zbirajo osebne podatke od *udeležencev* ali drugih *oseb*, v obliki in na način, določen v členu 7.3, ter se odzivajo na vprašanja ali pomisleke *udeležencev* v zvezi z obdelavo njihovih osebnih podatkov, ki jo izvaja *protidopinška organizacija*. Kadar *protidopinške organizacije* prejmejo osebne podatke od tretjih *oseb* in ne neposredno

od udeleženca, zgornje informacije sporočijo čim prej in brez nepotrebne odlašanja, razen če so jih udeležencu ali drugi osebi že prej priskrbeli drugi. Izjemoma se lahko obveščanje udeleženca ali druge osebe časovno odloži ali začasno ustavi, kadar bi lahko utemeljeno veljalo, da bi tako obveščanje ogrozilo protidopinško preiskavo ali kako drugače omajalo celovitost protidopinškega postopka. V takih primerih je treba utemeljitev take časovne odložitve ustrezno dokumentirati, zadevne informacije pa udeležencu ali drugim osebam sporočiti čim prej, kot je to razumno mogoče.

[Komentar k členu 7.2: Protidopinške organizacije morajo upoštevati, da mora udeleženec, kadar se njegovi osebni podatki obdelujejo v okviru protidopinških dejavnosti, v skladu z osnovnimi načeli poštenosti, prejeti ali imeti dostop do informacij, ki v preprostem jeziku pojasnjujejo namen in postopke obdelave njegovih osebnih podatkov. Ti mednarodni standardi si prizadevajo zagotoviti, da udeleženci pridobijo osnovno razumevanje vlog in odgovornosti različnih organizacij, ki delujejo na področju boja proti doping v športu, saj so povezane z obdelavo osebnih podatkov. Protidopinške organizacije v nobenem primeru ne smejo poskušati zavajati udeležencev ali jim dajati napačnih informacij z namenom, da bi lahko obdelale njihove osebne podatke. Protidopinške organizacije lahko, poleg sporočanja teh informacij neposredno udeležencem ali drugim osebam, te informacije objavijo na katerih koli spletnih mestih ali drugih spletnih platformah, ki jih upravljajo.]

Vsaka protidopinška organizacija mora zagotoviti, da osebne podatke obdeluje pregledno za udeležence, ne glede na dejstvo, da je zaradi ohranitve celovitosti protidopinškega postopka morda treba nekatere informacije v zvezi s protidopinškimi dejavnostmi, zlasti o načrtovanem testiranju ter preiskavah in postopkih v zvezi s kršitvami protidopinških pravil, začasno prikriti udeležencem. Podobno je morda treba začasno odložiti obveščanje udeležencev, če bi bilo utemeljeno predvidevati, da bo zaradi takega obveščanja ogrožena tekoča ali utemeljeno pričakovana preiskava, ki jo v zvezi z dejavnostmi, povezanimi z dopingom, izvajajo protidopinška organizacija ali organi kazenskega pregona. Takojšnja zagotovitev ustreznih informacij udeležencem v skladu s tem členom 7 je bistvena glede na resne negativne posledice, ki lahko nastanejo, če se za udeležence ugotovi, da so kršili protidopinška pravila.]

7.3 *Protidopinške organizacije zagotovijo zgornje informacije v jasnem in preprostem jeziku ter na tak način in v taki pisni, ustni ali drugi obliki, da so udeležencem ali osebam, na katere se osebni podatki nanašajo, zlahka razumljive. Protidopinške organizacije upoštevajo starost in duševno*

sposobnost udeleženca ali druge osebe ter lokalne prakse, navade in posebne okoliščine obdelave osebnih podatkov.

[Komentar k členu 7.3: Protidopinške organizacije morajo določiti najučinkovitejši način zagotavljanja informacij v posameznih primerih, ob zavedanju, da naj se kot prednostni način uporabi pisno obveščanje udeležencev, kadar je to izvedljivo. To lahko vključuje tudi obveščanje prek splošno dostopnih virov, kot so brošure in spletne strani, bodisi same ali po možnosti v kombinaciji z bolj zgoščenimi

obvestili na obrazcih ali v drugih dokumentih, ki so neposredno dani na voljo udeležencem. Protidopinške organizacije morajo upoštevati posebne okoliščine udeleženca ali druge osebe, zlasti dejavnike, kot sta starost in duševna sposobnost, ki vplivajo na njeno sposobnost razumevanja informacij, ki ji jih predstavi protidopinška organizacija.]

8.0 RAZKRITJE OSEBNIH PODATKOV DRUGIM PROTIDOPINŠKIM ORGANIZACIJAM IN TRETJIM OSEBAM

8.1 *Protidopinške organizacije ne smejo razkriti osebni podatkov drugim protidopinškim organizacijam, razen kadar je tako razkritje potrebno, da lahko protidopinške organizacije, ki prejmejo zadevne osebne podatke, v skladu z veljavnimi zakoni o zasebnosti in varstvu podatkov, izpolnijo obveznosti po Kodeksu in mednarodnih standardih.*

[Komentar k členu 8.1: V številnih primerih, ki jih zahtevajo Kodeks in mednarodni standardi, morajo protidopinške organizacije nekatere osebne podatke v zvezi z udeleženci izmenjati z drugimi protidopinškimi organizacijami, da lahko te opravijo testiranje, ki ga predpisuje Kodeks, ali kako drugače izpolnjujejo svoje vloge v okviru Kodeksa/mednarodnih standardov. Izmenjava takih podatkov

je na primer potrebna za to, da se pri športnikih opravi testiranje na tekmovanju in izven tekmovanja. V takih primerih protidopinške organizacije z medsebojnim sodelovanjem zagotovijo, da je sodelovanje udeležencev pri takem testiranju ustrezno pregledno zanje ter skladno s pravili, določenimi v teh mednarodnih standardih in veljavnih zakonih.]

8.2 *Protidopinške organizacije ne smejo razkriti osebni podatkov drugim protidopinškim organizacijam: (i) kadar protidopinške organizacije prejemnice ne morejo*

dokazati pravice, pooblastila ali potrebe, da pridobijo zadevne osebne podatke; (ii) kadar obstajajo dokazi, da *protidopinške organizacije* prejemnice ne ravnaajo ali ne morejo ravnati v skladu s temi *mednarodnimi standardi*; (iii) kadar *protidopinški organizaciji* razkrijejo osebni podatki prepovedujejo veljavna zakonodaja ali omejitve, ki jih določi pristojni nadzorni organ; ali (iv) kadar bi tako razkritje resno ogrozilo stanje tekoče preiskave kršitev protidopinških pravil. Kadar ima *protidopinška organizacija* pomisleke, da druga *protidopinška organizacija* ni sposobna ravnati v skladu s temi *mednarodnimi standardi*, s svojimi pomisleki čim prej seznaniti zadevno *protidopinško organizacijo* in agencijo WADA.

8.3 Poleg razkritij iz členov 8.1 in 8.2 zgoraj lahko *protidopinške organizacije* razkrijejo osebne podatke tudi tretjim osebam, kadar:

- a) tako razkritje zahteva zakon, predpis ali obvezni sodni postopek;
- b) se tako razkritje opravi s prostovoljnim, izrecnim soglasjem zadevnega udeleženca; ali
- c) je tako razkritje potrebno, da bi se organom kazenskega pregona, vladnim organom ali drugim organom pomagalo pri odkrivanju, preiskovanju ali preganjanju kaznivega dejanja, kršitve pravil poklicnega ravnanja ali kršitve *Kodeksa*, če so zadevni osebni podatki utemeljeno relevantni za zadevno kaznivo dejanje ali kršitev in jih zadevni organi sicer ne morejo pridobiti na drug razumen način.

[Komentar k členu 8.3 (c): Sposobnost protidopinške organizacije, da sodeluje z organi kazenskega pregona in drugimi organi ter si z njimi izmenjuje osebne podatke in način, po katerem naj bi to potekalo, sta lahko odvisna od veljavnih nacionalnih zakonov in predpisov. Taki zakoni in predpisi lahko včasih od

protidopinških organizacij zahtevajo ali jih spodbujajo, da osebne podatke razkrijejo organom kazenskega pregona in drugim organom, kadar vedo, da so lahko te informacije relevantne za preiskavo. Protidopinške organizacije morajo izpolnjevati take nacionalne obveznosti, če te obstajajo.]

9.0 VZDRŽEVANJE VARNOSTI OSEBNIH PODATKOV

9.1 *Protidopinške organizacije osebne podatke, ki jih obdelujejo, varujejo z izvajanjem vseh potrebnih varnostnih ukrepov, vključno s fizičnimi, organizacijskimi, tehničnimi, okoljskimi in drugimi ukrepi, da bi preprečile varnostno kršitev.*

[Komentar k členu 9.1: Protidopinške organizacije zagotovijo, da ima njihovo osebje dostop do osebnih podatkov samo na podlagi potrebe po seznanitvi ter kadar je to skladno z dodeljenimi vlogami in odgovornostmi. Osebje, ki ima dostop do osebnih podatkov, bi moralo biti seznanjeno s potrebo po varovanju zaupnosti osebnih podatkov.]

9.2 *Protidopinške organizacije izvajajo varnostne ukrepe, ki upoštevajo občutljivost osebnih podatkov, ki se obdelujejo. Protidopinške organizacije za občutljive osebne podatke, ki jih obdelujejo, uveljavljajo višjo stopnjo varnosti, ker je tveganje, ki ga varnostna kršitev, ki vključuje te podatke, predstavlja za udeleženca ali osebo, na katerega(-o) se osebni podatki nanašajo, temu primerno večje.*

9.3 *Protidopinške organizacije, ki v zvezi s svojimi protidopinškimi dejavnostmi delijo osebne podatke z neodvisnimi izvajalci, zagotovijo, da se nad takimi neodvisnimi izvajalci opravi ustrezen nadzor, vključno s pogodbenim in tehničnim nadzorom, da bi tako zaščitile zaupnost in zasebnost osebnih podatkov ter zagotovile, da se osebni podatki obdelujejo le v imenu protidopinške*

organizacije ali, odvisno od primera, v okviru pooblastitve ali vključevanja takega neodvisnega izvajalca.

[Komentar k členu 9.3: Protidopinške organizacije so stalno odgovorne za varstvo katerih koli osebnih podatkov, ki so pod njihovim dejanskim nadzorom ali v njihovi posesti, vključno z osebnimi podatki, ki jih obdelujejo njihovi neodvisni izvajalci, kot so ponudniki IT-storitev, laboratoriji, zunanji strokovnjaki, pooblaščen tretje osebe, koordinatorji kontrole dopinga in zunanji uradniki za kontrolo dopinga. Protidopinške organizacije izvajajo pogodbeni nadzor, ki lahko ustrezno vključuje določbe, ki zagotavljajo, da neodvisni izvajalci obdelujejo osebne podatke le po dokumentiranih navodilih protidopinške organizacije, pri čemer za katerega koli neodvisnega izvajalca ali njegovo osebo, ki ravna z osebnimi podatki, velja obveznost zaupnosti, za osebne podatke izvajajo

ustrezne tehnične varnostne ukrepe in organizacijske ukrepe, brez predhodne odobritve in vzpostavljenega ustreznega pogodbenega nadzora ne vključujejo drugih oseb v obdelavo osebnih podatkov, zahtevajo pomoč, kadar udeleženci ali druge osebe uveljavljajo pravice v skladu s temi mednarodnimi standardi ali veljavno zakonodajo, ob zaključku storitve ali na zahtevo izbrišejo ali vrnejo vse osebne podatke ter dajo podatke na voljo protidopinški organizaciji, da dokažejo skladnost s tem nadzorom. Protidopinške organizacije preučijo tehnični nadzor, kadar je neodvisnim izvajalcem odobren dostop do njihovih sistemov, ki med drugim vključuje omejitve dostopa in zahteve preverjanja pristnosti.]

- 9.4 Protidopinške organizacije morajo izbrati neodvisne izvajalce, ki v skladu z veljavno zakonodajo in temi *mednarodnimi standardi* dajejo zadostna jamstva glede tehničnih varnostnih ukrepov in organizacijskih ukrepov, ki urejajo obdelavo, ki naj bi se izvajala.
- 9.5 Če pride do varnostne kršitve, odgovorna *protidopinška organizacija* o kršitvi obvesti prizadete *udeležence* ali druge fizične osebe, kadar je verjetno, da bo kršitev močno vplivala na pravice in interese zadevnih oseb. Tako obvestilo mora *protidopinška organizacija* po tem, ko se seznanj s podrobnostmi zadevne varnostne kršitve, zagotoviti čim prej, kot je to razumno mogoče, v njem pa mora opisati naravo kršitve, morebitne negativne posledice za zadevne osebe in popravne ukrepe, ki jih je ali jih bo sprejela. Poleg tega protidopinška organizacija zagotovi, da je o varnostni kršitvi obveščena tudi oseba, imenovana skladno s členom 4.5. Protidopinška organizacija vodi evidenco varnostnih kršitev, vključno

z dejstvi v zvezi s kršitvijo, njenimi učinki in sprejetimi popravnimi ukrepi.

[Komentar k členu 9.5: Obveznosti obveščanja o varnostnih kršitvah postajajo po vsem svetu vse pogostejše. V skladu s členom 4 teh mednarodnih standardov morajo protidopinške organizacije izpolnjevati nacionalne obveznosti, ki presegajo te mednarodne standarde (tj. nekateri nacionalni sistemi lahko zahtevajo dodatno obvestilo pristojnemu organu ali drugim organizacijam ali določajo posebne časovne okvire za obveščanje). Kršitev

ne vpliva znatno na posameznika, kadar so zadevni osebni podatki podvrženi primernim tehnološkim varstvenim ukrepom (npr. šifriranju) in ni znakov, da je bilo varstvo takih podatkov ogroženo. Obveščanje se opravi na kateri koli primeren način, bodisi pisno, ustno ali kako drugače, pri čemer se upoštevajo posebne okoliščine varnostne kršitve, vključno s predpostavko, da bi bile lahko zadevne osebe prizadete zaradi te varnostne kršitve.]

9.6 Protidopinške organizacije redno ocenjujejo svojo obdelavo občutljivih osebnih podatkov in podatkov o lokaciji, da določijo sorazmernost in tveganja obdelave ter ocenijo morebitne ukrepe, vključno z ukrepi vgrajene zasebnosti, ki bi jih bilo mogoče sprejeti za zmanjšanje tveganj za zadevne udeležence.

[Komentar k členu 9.6: Namen zahteve za redno izvajanje ocenjevanj obdelave občutljivih osebnih podatkov in podatkov o lokaciji je protidopinškim organizacijam zagotoviti prilagodljivost pri dovolj pogostem izvajanju takih ocenjevanj, ki odraža veljavne zakone o zasebnosti in varstvu podatkov ter morebitne spremembe take obdelave.

Protidopinške organizacije lahko na primer v skladu z Mednarodnimi standardi za testiranja in preiskave po lastni presoji od športnikov na različnih ravneh zbirajo različne vrste in količine podatkov o lokaciji. Za ustrezne vrste in količine podatkov o lokaciji ter morebitne spremembe takih zahtev je morda potrebna ocena.]

9.7 Protidopinške organizacije zagotovijo, da za vse osebe, ki obdeluje osebne podatke udeležencev, velja v celoti izvršljiva pogodbeno in/ali zakonska obveznost zaupnosti.

10.0 HRANJENJE OSEBNIH PODATKOV, KADAR JE TO RELEVANTNO, IN NJIHOVO UNIČENJE

10.1 *Protidopinške organizacije* morajo upoštevati roke hranjenja, navedene v najnovejši različici Priloge A – Roki hranjenja, ki je priložena temu dokumentu. *Protidopinške organizacije* hranijo vse osebne podatke, za katere v Prilogi A ni naveden noben rok hranjenja, v skladu z naslednjimi načeli in, če je to mogoče, določijo jasne roke hranjenja v zvezi s svojo obdelavo osebnih podatkov skladno temi načeli.

[Komentar k členu 10.1: WADA je izključno odgovorna za izvajanje rokov hranjenja, navedenih v Prilogi A, v okviru zbirke podatkov ADAMS, ki jo upravlja WADA.]

10.2 Praviloma so za hranjenje občutljivih osebnih podatkov potrebni močnejši ali prepričljivejši razlogi in utemeljitve kot za hranjenje neobčutljivih osebnih podatkov.

10.3 *Protidopinške organizacije* zagotovijo, da se osebni podatki hranijo le, kadar je to relevantno za izpolnjevanje njihovih obveznosti po *Kodeksu* ali *mednarodnih standardih*, ali kadar to sicer zahteva veljavni zakon, predpis ali obvezni pravni postopek. Ko se osebni podatki prenehajo uporabljati za zgornje namene, se zбриšejo, uničijo ali trajno anonimizirajo.

10.4 *Protidopinške organizacije* razvijejo posebne načrte ter postopke za zagotavljanje varnega hranjenja in končnega uničenja osebnih podatkov.

10.5 Za različne vrste osebnih podatkov se lahko uporabljajo različni roki hranjenja, ki morajo upoštevati namene, za katere se v okviru *protidopinških dejavnosti* obdelujejo osebni podatki, vključno s podeljevanjem *terapevtskih izjem, testiranjem*, preiskavo kršitev protidopinških pravil in sankcioniranjem takih kršitev.

11.0 PRAVICE UDELEŽENCEV IN DRUGIH OSEB V ZVEZI Z OSEBNIMI PODATKI

11.1 *Udeleženci ali osebe*, na katere se osebni podatki nanašajo, imajo pravico, da od *protidopinških organizacij* dobijo: (a) potrditev, ali *protidopinške organizacije* obdelujejo osebne podatke o njih ali ne, (b) informacije v skladu s členom 7.1 ter (c) kopijo zadevnih osebnih podatkov, in sicer v enem (1) mesecu, kjer je to izvedljivo, ali čim prej po tem datumu, v zlahka razumljivi obliki in brez pretiranih stroškov ob upoštevanju zakonsko določenih omejenih izjem, razen če je to v določenem primeru v očitnem neskladju z integriteto protidopinškega sistema ali sposobnostjo *protidopinške organizacije*, da načrtuje ali izvede testiranje brez vnaprejšnjega obvestila ali da preišče in dokaže kršitve protidopinških pravil ali drugih pravnih zahtevkov.

[Komentar k členu 11.1: Udeleženci ali druge osebe imajo lahko v skladu z veljavno zakonodajo o zasebnosti in varstvu podatkov tudi dodatne pravice, protidopinške organizacije pa morajo pri odzivanju na zahtevke v zvezi s temi dodatnimi pravicami, kjer je to primerno, upoštevati postopek, določen v tem dokumentu. Za prejemanje zahtevkov od udeležencev ali drugih oseb ter odzivanje nanje je [so] primarno odgovorna[-e] protidopinška[-e] organizacija[-e], ki je [so] takrat imela[-e] primarni odnos z zadevnim udeležencem/osebo. Če WADA prejme take zahtevke, se bo nanje odzvala v sodelovanju z ustreznimi protidopinškimi

organizacijo. Razen v izjemnih okoliščinah [ki lahko vključujejo situacije, ko je količina zadevnih osebnih podatkov precejšnja in njihovo zbiranje zahteva nesorazmerno velik trud] se od protidopinške organizacije navadno pričakuje, da bo na pravilno formuliran zahtevek odgovorila najpozneje v štirih [4] tednih od dneva, ko ga je prejela. Protidopinške organizacije imajo pravico od udeležencev ali oseb zahtevati dodatne informacije in pojasnila, da se bodo lahko odzvale na njihove zahtevke, kar vključuje, kadar je to primerno, dodatne informacije za potrditev identitete udeleženca ali osebe, ki je predložila zahtevek.]

11.2 *Protidopinške organizacije* morajo odgovoriti na zahtevke udeležencev ali oseb, na katere se osebni podatki nanašajo, za dostop do njihovih osebnih podatkov, razen če bi to glede na naravo zadevnih osebnih podatkov *protidopinškim organizacijam* povzročilo nesorazmerno breme z vidika stroškov ali truda.

-
- 11.3** Če *protidopinška organizacija udeležencu* ali *osebi* zavrne dostop do njegovih/njenih osebnih podatkov, *udeleženca/osebo* takoj, ko je to izvedljivo, o tem obvesti in pisno navede razloge za zavrnitev zahtevka. *Protidopinške organizacije* zagotovijo, da *udeleženci/osebe*, kadar zaprosijo za dostop do osebnih podatkov v skladu s tem členom 11, pridobijo samo osebne podatke o sebi in ne o drugih *udeležencih* ali tretjih *osebah*.
- 11.4** Kadar se obdelava osebnih podatkov, ki jo izvede *protidopinška organizacija*, izkaže za nenatančno, nepopolno ali pretirano, *protidopinška organizacija* zadevne osebne podatke, če je to primerno, čim prej popravi, blokira ali izbriše. Če je *protidopinška organizacija* zadevne osebne podatke razkrila drugi *protidopinški organizaciji*, za katero ve ali je prepričana, da zadevne osebne podatke obdeluje še naprej, zadevno drugo *protidopinško organizacijo* čim prej obvesti o spremembi, razen če se to izkaže za nemogoče ali zahteva nesorazmerno velik trud. *Protidopinška organizacija udeleženca* ali *osebo* obvesti o teh *protidopinških organizacijah*, pri katerih je zahtevala podatke.
- 11.5** Brez poseganja v katere koli druge pravice, ki jih ima lahko *udeleženec* ali *oseba* po veljavni zakonodaji, lahko ta pri *protidopinški organizaciji* vloži pritožbo, kadar je utemeljeno in v dobri veri prepričan(-a), da *protidopinška organizacija* ne upošteva teh *mednarodnih standardov*, vsaka *protidopinška organizacija* pa mora imeti vzpostavljen dokumentiran postopek za pošteno in nepristransko obravnavo takih pritožb. Če pritožbe ni mogoče zadovoljivo razrešiti, lahko *udeleženec* ali *oseba* obvesti WADA in/ali, če je primerno, vloži pritožbo pri CAS, ki bo odločilo, ali je prišlo do kršitve. Ob neupoštevanju teh *mednarodnih standardov* bo morala zadevna *protidopinška organizacija* kršitev odpraviti. Ti *mednarodni standardi udeležencu* ali *osebi* ne preprečujejo vložitve pritožbe pri katerem koli pristojnem organu, odgovornem za zaščito zasebnosti in osebnih podatkov, *protidopinške organizacije* pa s temi organi sodelujejo pri preiskovanju pritožbe.

PRILOGA
ROKI HRANJENJA

ADRV: *kršitev protidopinških pravil*

AAF: *nasprotna analitična ugotovitev*

ATF: *netipična ugotovitev*

APF: *nasprotna ugotovitev v zvezi s potnim listom*

ATPF: *netipična ugotovitev v zvezi s potnim listom*

- I. Zadevni podatki se bodo izbrisali najpozneje ob koncu koledarskega četrtertletja, ki sledi preteku navedenega roka hranjenja.
- II. Roki hranjenja so omejeni na dve kategoriji: dvanajst (12) mesecev in deset (10) let. Obdobje desetih (10) let predstavlja obdobje, v katerem se lahko začne ukrepanje zaradi kršitve protidopinških pravil v skladu s *Kodeksom*. Obdobje dvanajstih (12) mesecev predstavlja obdobje, ki je relevantno za upoštevanje treh (3) kršitev v zvezi z lokacijo, ki so povzročile kršitev protidopinških pravil, in se uporablja tudi za določeno nepopolno dokumentacijo in podatke v zvezi s *Tl*.
- III. Roki hranjenja se lahko podaljšajo, ko gre za kršitve protidopinških pravil, preiskave ali druge sodne postopke, ki se še rešujejo ali utemeljeno pričakujejo.

Modul	Podatki	Roki hranjenja	Pripombe	Merila
1 – Športnik Športnik (splošno)	Ime, datum rojstva, športna disciplina in spol	10 let od datuma, ko je športnik izključen iz programa <i>testiranj protidopinske organizacije</i> ali od datuma, ko so bili izbrisani podatki v drugih kategorijah (glejte npr. del 6 – kršitev protidopinskih pravil), kar koli je kasneje	Podatki o <i>športniku</i>, relevantni za praktične namene in za namene obveščanja ob kršitvi protidopinskih pravil. Ti podatki niso posebno občutljivi. Potrebno za obvestilo o kršenju protidopinskih pravil in za vodenje evidence <i>športnikov</i>, vključenih v program <i>testiranj protidopinske organizacije</i>.	potreba
	Kontaktni podatki (telefonska(-e) številka(-e), e-poštni naslov, poštni naslov)	10 let od datuma, ko je športnik izključen iz programa <i>testiranj protidopinske organizacije</i>.	Enako kot zgoraj.	potreba

Modul	Podatki	Roki hranjenja	Pripombe	Merila
2 – Podatki o lokaciji* * (razen za podatke o mestu in državi ter podatke o lokaciji <i>na tekmovanju</i>, ki so potrebni za <i>športnikov biološki potni list</i> – glejte člen 8) Podatki o lokaciji	Podatki o lokaciji (razen podatkov o mestu in državi ter podatkov o lokaciji <i>na tekmovanju</i>)	12 mesecev od konca četrtega za prijavo lokacije, za katerega so bili podatki predloženi	Relevantni za ugotavljanje, ali je v 12 mesecih prišlo do treh kršitev v zvezi z lokacijo.	potreba
	Kršitve v zvezi z lokacijo (neposredovane prijave lokacije in neuspešna <i>testiranja</i>)	10 let od datuma kršitve v zvezi z lokacijo	Relevantni za ugotavljanje, ali je v 12 mesecih prišlo do treh kršitev v zvezi z lokacijo in drugih možnih kršitev protidopinških pravil. V primeru kršitev protidopinških pravil se bodo hranili tudi v okviru dokumentacije o disciplinskih odločitvah (glejte del 6).	potreba

Modul	Podatki	Roki hranjenja	Pripombe	Merila
3 – T/			Ker se zdravstveni podatki uničijo, WADA/protidopinske organizacije po preteku veljavnosti T/ ne morejo T/ pregledati za nazaj. Podatki o T/ so večinoma zdravstveni in so zato občutljivi.	sorazmernost /potreba
T/	Potrdila o T/ in obrazci odločbe o zavrnjeni T/	10 let od datuma potrdila/ datuma odločbe o zavrnitvi	So lahko relevantni ob ponovnem <i>testiranju</i> ali drugih preiskavah.	sorazmernost /potreba
	Obrazci za vložitev prošnje za podelitev T/ ter dopolnilni zdravstveni podatki in morebitni drugi podatki v zvezi s T/, ki niso izrecno navedeni v tem dokumentu.	12 mesecev od preteka veljavnosti T/	Po preteku veljavnosti T/ niso več relevantni, razen v primeru ponovne prošnje.	sorazmernost /potreba
	Nepopolne T/	12 mesecev od datuma nastanka	So lahko relevantni ob ponovni prošnji za podelitev T/.	sorazmernost

Modul	Podatki	Roki hranjenja	Pripombe	Merila
4 – Testiranje Testiranje	Obrazci za kontrolno dopinga	10 let od datuma odvzema vzorcev	Obrazci za kontrolno dopinga, povezani delovni nalogi/nalogi za testiranje in dokumenti verige skrbništva so relevantni za športnikov biološki potni list in ob ponovnem testiranju vzorcev. V primeru kršitve protidopingških pravil se bodo hranili tudi v okviru dokumentacije o disciplinskih odločitvah (glejte del 6).	sorazmernost /potreba
	Delovni nalogi/nalogi za testiranje	Hranijo se, dokler niso izbrisani vsi povezani obrazci za kontrolno dopinga	Glejte zgoraj.	sorazmernost /potreba
	Veriga skrbništva	10 let od datuma izdelave dokumenta	Glejte zgoraj.	sorazmernost /potreba
	Nepopolna dokumentacija o testiranju ali dokumentacija, ki se ne ujema z vzorcem	12 mesecev od datuma izdelave dokumenta	Podatki o nepopolni dokumentaciji ali dokumentaciji, ki se ne ujema z vzorcem, so običajno posledica napake pri vnosu podatkov in se po kratki zakasnitvi zavržejo zaradi celovitosti podatkov.	sorazmernost

Modul	Podatki	Roki hranjenja	Pripombe	Merila
5 – Rezultati testov/ <i>upravljanje z rezultati</i> (obrazci/ dokumentacija)	Analitični rezultati testov (vključno z <i>nasprotno analitično ugotovitvijo</i> in <i>netipično analitično ugotovitvijo</i>), poročila laboratorija in drugi povezani dokumenti	Od datuma odvzema vzorca/ datuma izdelave zadevnih dokumentov: 10 let*	Potrebni zaradi večkratnih kršitev in ob ponovnem <i>testiranju</i> vzorcev. V primeru kršitve protidopingških pravil se bodo hranili tudi v okviru dokumentacije o disciplinskih odločitvah (glejte del 6). *Glede na kriterije in zahteve <i>Kodeksa/mednarodnih standardov</i> , se analitični podatki iz analiz vzorcev in drugi podatki iz <i>kontrol dopinga</i> lahko, v določenih okoliščinah, shranjujejo dlje od zadevnega obdobja shranjevanja v namene raziskav in druge namene v skladu s členom 6.3 <i>Kodeksa</i> . <i>Vzorci</i> in podatki morajo biti obdelani na način, ki zagotovi, da jih ni mogoče več povezati s <i>športnikom</i> , preden se jih uporabi za te sekundarne namene. 10 let je najdaljše obdobje shranjevanja za razpoznavne podatke in vzorce. Glejte <i>Mednarodne standarde</i> za laboratorije za podrobnosti.	Potreba Sorazmernost /potreba

Modul	Podatki	Roki hranjenja	Pripombe	Merila
6 – Disciplinski postopki in odločitve (ADRV)	Sankcije in odločitve v skladu s <i>Kodeksom</i>	Od datuma dokončne odločitve: 10 let ali čas trajanja sankcije*, kar je daljše	Upravlja jih disciplinski organ/športna zveza/ <i>protidopinska organizacija</i> . Potrebni zaradi večkratnih kršitev in možnega trajanja sankcij.	Potreba
Disciplinske odločitve in postopki			*Odločitve (npr. odločitve CAS) so lahko pomembni pravni precedenčni primeri ter del javnih spisov; v takih primerih se lahko <i>protidopinske organizacije</i> odločijo, da shranijo odločitev dlje od zadevnega obdoba shranjevanja.	Sorazmernost /potreba
	Relevantna dokumentacija o postopkih / spisi (vključno z <i>nasportnimi analitičnimi ugotovitvami</i> ali evidenco napak programa posredovanja lokacij, spisi primerov, paketi dokumentacije laboratorija in <i>športnikovega biološkega potnega lista</i> itd.)	10 let ali čas trajanja sankcije, kar je daljše	Potrebni zaradi večkratnih kršitev in možnega trajanja sankcij.	Potreba

Modul	Podatki	Roki hranjenja	Pripombe	Merila
7 – Športnikov biološki potni list Rezultati	Biloške spremenljivke, <i>netipične ugotovitve v zvezi s potnim listom, nasprotne ugotovitve v zvezi s potnim listom, poročila enot za upravljanje športnikovega potnega lista, strokovni pregledi in druga podporna dokumentacija.</i>	10 let od datuma ujemanja med rezultati in obrazcem za <i>kontrolno dopinga</i>	Potrebni zaradi večkratnih kršitev in analize ali pregleda bioloških spremenljivk, poročil APMU in strokovnih pregledov v daljšem obdobju.	Potreba
Podatki o lokaciji	Podatki o lokaciji (samo mesto, država in podatki o lokaciji na <i>tekmovanju</i>)	10 let od konca četrletja za prijavo lokacije, za katerega so bili podatki predloženi	Potrebni za potrditev netipičnih/nenormalnih rezultatov ali za izpodbijanje <i>športnikovih</i> trditvev.	Sorazmernost /potreba